

BİREYSEL BAŞVURU

SIK SORULAN SORULAR

**Bireysel
başvurumu hangi
tarihten itibaren
kesinleşen
kararlar için
yapabilirim?**

Anayasa Mahkemesi 23 Eylül 2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan başvuruları incelemektedir. Bu tarihten önce kesinleşen kararlar ise incelenmemektedir.

**Bireysel
başvurumu
nereye
yapabilirim?**

Bireysel başvurular;

- Anayasa Mahkemesinde bulunan bireysel başvuru noktası
- Mahkemeler ve Cumhuriyet Başsavcılıkları
- Yurt dışı temsilciliklerinde gerçekleştirilmektedir.

Başvuruların başvuruya konu kararı veren mahkemeler vasıtasıyla yapılma zorunluluğu bulunmamaktadır.

**Bireysel
başvurumu
bizzat mı
yapmalıyım?**

Bireysel başvurular bizzat başvuru, başvuruçunun kanuni temsilcisi ya da avukatı tarafından yapılabilir.

**Bireysel
başvurumu hangi
tarihten itibaren
ve kaç gün içinde
yapmalıyım?**

Bireysel başvuru;

- İdari ve yargısal hak arama yolları tamamlandıktan (temyiz, istinaf gibi) ve karar, başvuruçunun tarafından öğrenildikten,
- Başka hak arama yolları yoksa ihlal öğrenildikten sonra **30 (otuz) gün** içinde yapılmalıdır.

Mazeretim sebebiyle süresi içinde başvuruda bulunamadım. Ne yapmalıyım?

Mücbir sebep veya ağır hastalık gibi haklı bir mazeret nedeniyle **30 (otuz) günlük** başvuru süresinin kaçırılması hâlinde mazeretin kalktığı tarihten itibaren en geç **15 (on beş) gün** içinde mazerete ilişkin belgelerle başvuru yapılabilir.

Adli tatilde başvuru süresi işlemeye devam eder mi?

Anayasa Mahkemesi adli tatilde de çalışmaya devam ettiği için başvuru süresi ve verilen diğer süreler işlemeye devam eder.

Bireysel başvuru yapmak için ücret ödemem gerekiyor mu?

Bireysel başvuru harca tabidir. Başvuru ücreti Maliye veznelerine yatırılabilir. Ayrıca başvuru, doğrudan Anayasa Mahkemesine yapılıyorsa aynı anda başvuru ücreti de ödenebilir.

Maddi durumum harcı karşılayamayacak kadar kötü. Ücretsiz başvuru yapabilir miyim?

Başvuru harcını ödeyemeyecek durumdaysanız ve bunu;

- Muhtarlıklardan alınan fakirlik belgesi,
- SGK ve tapu kayıtları gibi maddi durumunuzdaki yetersizliği belgelendirdiğiniz takdirde **adli yardım talepli başvuru** yapma hakkınız bulunmaktadır.

Bireysel başvuru yapmak için avukat tutmak zorunda mıyım?

Bireysel başvuruda avukat tutma zorunluluğu yoktur. Ancak başvuru, avukat ya da kanuni temsilci vasıtasıyla yapılmışsa temsile dair yetki belgesinin sunulması zorunludur.

Bireysel başvuruma sonradan bilgi, belge eklemek istiyorum. Ne yapmalıyım?

Başvuruya ilişkin tüm bilgi, belge ve talepler mutlaka yazılı olarak bildirilmelidir. İlgili bilgi veya belgelerin Anayasa Mahkemesine doğrudan verilmesi ya da mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları veya yurt dışı temsilcilikleri aracılığıyla gönderilmesi gerekir.

Bireysel başvuru formunda ya da eklerinde eksiklik varsa başvurum reddedilir mi?

Başvurunuzda eksiklik tespit edilmesi durumunda **15 (on beş) gün** süre verilmektedir. Bu süre içinde bildirilen eksiklikler tamamlanmadığı takdirde başvuru, Komisyonlar Başraportörü tarafından idari yönden reddedilir. Bu karara **7 (yedi) gün** içinde itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

Kimler bireysel başvuru yapabilir?

Kural olarak Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve bunlara ek olarak Türkiye'nin taraf olduğu protokollerin ortaklaşa güvence altına aldığı temel hak ve özgürlüklerden herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiğini iddia eden **herkes** bireysel başvuruda bulunabilir.

Başvuru formuna hangi belgeleri eklemem gerekiyor?

Dayanılan deliller ile ihlale neden olduğu ileri sürülen işlem veya kararların aslı ya da onaylı örneklerinin başvuru formuna eklenmesi şarttır. Bunun yanı sıra bireysel başvuru formuna aşağıdaki belgelerden gerekli olanlar eklenmelidir:

- Kanuni temsilci vasıtasıyla takip edilen başvurularda kanuni temsilcinin başvurucuyu temsile yetkili olduğuna dair belge (vasi aracılığıyla yapılan başvurularda vesayet kararı örneği gibi),
- Avukat vasıtasıyla takip edilen başvurularda avukatın başvurucuyu temsile yetkili olduğuna dair baro pulu ve vekâlet suret harcının ödendiğini gösteren belgenin ekli olduğu vekâletname
- Harcın ödendiğine dair belge
- Başvuru bizzat yapılmış ise başvurunun kimliğini tespit yarar resmi belgenin onaylı örneği
- Tüzel kişilerde tüzel kişiliği temsile yetki belgesi
- Nihai karar ya da işlemi öğrenme tarihini gösteren belge
- İhlal iddialarını temellendirecek belgelerin onaylı örnekleri
- Tazminat talebi varsa uğranılan zarar ve buna ilişkin belgeler
- Olağan ve olağanüstü kanun yolu başvuru dilekçelerinin onaylı örnekleri
- Başvuru süresinde yapılamamışsa varsa mazereti ispatlayan belgeler
- Adli yardım talebi varsa yargılama giderlerini karşılayabilecek durumda olmadığını gösteren belgeler

Yabancı lke vatandaşları da bireysel başvuruda bulunabilir mi?

Yabancı lke vatandaşları bireysel başvuruda bulunma hakkına sahiptir. Bununla birlikte yabancılar **“yalnızca Türk vatandaşlarına tanınan haklar”** ile ilgili -örneğin seçme ve seçilme hakkı gibi- bireysel başvuruda bulunamaz.

Başvuru yaparken kimlik bilgilerimin gizli tutulması mümkün m?

Başvuru formunda başvurucunun kimliğini gizli tutması mümkün değildir. Ancak başvurucu, Anayasa Mahkemesinden kamuya açık belgelerde kimliğinin gizli tutulması talebinde bulunabilir. Başvurucunun bu talebinin gerekçelerini açıkça belirtmesi gerekir.

Bölümler ya da Genel Kurul tarafından başvurucunun kimliğinin gizli tutulması talebi kabul edildiği takdirde Anayasa Mahkemesinin kurumsal internet sayfasında ya da Resm Gazete’de yayımlanan kararda başvurucunun ad ve soyadının baş harfleri kullanılmaktadır.

Tüzel kişiler bireysel başvuru yapabilir mi?

Kamu tüzel kişileri bireysel başvuru yapamaz. Özel hukuk tüzel kişilerinin (sendikalar, dernekler, vakıflar, ticari ortaklıklar vb.) sadece tüzel kişiliğe ait haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle bireysel başvuruda bulunmaları mümkündür.

Bireysel başvuru formunu nereden temin edebilirim?

Bireysel başvuru formu, Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru noktasından veya Mahkemenin kurumsal internet sayfasından (www.anayasa.gov.tr) temin edilebilir.

İdari ve yargısal başvuru yollarının tüketilmesi ne anlama geliyor?

İhlale neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörölmüş olan idari ve yargısal başvuru yollarının tamamının bireysel başvuru yapılmadan önce tüketilmesi anlamına gelir. İhlal iddialarına ilişkin olarak idari başvuru yollarının ve varsa ilk derece mahkemeleri, istinaf mahkemeleri ve temyiz başvuru yollarının tüketilmesinden sonra bireysel başvuruda bulunulabilir.

Başvurumun durumu hakkında tarafıma bilgilendirme yapılıyor mu?

Başvurunun kayda alınmasının ardından başvuru numarasını da belirten bir yazı başvurucuya verilir. Başvuru aşamalarının e-Devlet sistemi üzerinden takip edilmesi mümkündür. Başvurunun incelenmesi sonucu verilen her türlü karar başvurucuya tebliğ edilir.

Başvurum ne zaman karara bağlanır, inceleme için belirli bir süre gerekiyor mu?

Bireysel başvuruların karara bağlanmasında herhangi bir yasal süre koşulu öngörölmemiştir. Kural olarak bireysel başvurular, geliş sırasına göre incelenerek karara bağlanır. Ancak Anayasa Mahkemesi, başvuruların konuları itibarıyla önemini ve aciliyetini gözönünde bulundurarak belirlediği kriterler çerçevesinde farklı bir inceleme sıralaması izleyebilir.

Bireysel başvuru yaptıktan sonra başvurudan vazgeçebilir miyim?

Bireysel başvurudan vazgeçmek veya feragat etmek mümkündür. Bu durumda düşme kararı verilebilir.

Tedbir kararı ne anlama gelir?

Tedbir kararı, başvurucunun yaşamına ya da maddi ve manevi bütünlüğüne yönelik ciddi bir tehlikenin bulunduğu tespit edildiğinde temel haklarının korunması için verilen karardır. Bu kararın verilmesi durumunda kamu gücü işleminin icra/infaz edilebilirliği tedbiren durdurulmaktadır.

Bireysel başvurumla ilgili hangi taleplerde bulunabilirim?

Bireysel başvuruda, ihlalin tespiti ile ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa yeniden yargılama yapılması veya tazminat talep edilebilir.

